

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z **„Steckenpferd“ lili-jnim mlečnim milom** (znamka „Steckenpferd“) od **Bergmann & Co. Tetschen a. E.** Kos za 20 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

391

Iz Amerike.

(Izvirni dopis.)

Seattle Wash., julija 1911.

Namenil sem se še enkrat oglasiti v našem listu „Štajercu“ ter nekoliko opisati cenjenim čitateljem ameriški „dirindaj“.

Od 17. do 23. julija praznovali so tukajšnji kšeftmani 5 zlatih dnevov, takozvani „Golden Potlach“; bili so v resnici zlati dnevi za tukajšnje graftarje, če se pomisli, da je 300.000 tujcev obiskalo v teh dnevih mesto Seattle.

Pred 14. leti na 17. julija priplul je prvi parnik „Portland“ iz Klondike Alaske v Seattle, na tistem parniku se je pripeljalo 68 srečolovcev; prinesli so denarja najmanj za K 15.000 in največ za 500.000 K zlata, skupno za K 2.500.000.

Takrat je mesto Seattle štelole 60.000 prebivalcev in danes, to je v 14 letih, je narastlo število na čez 300.000. To je tako rapiden naraščaj, da malokje v Ameriki.

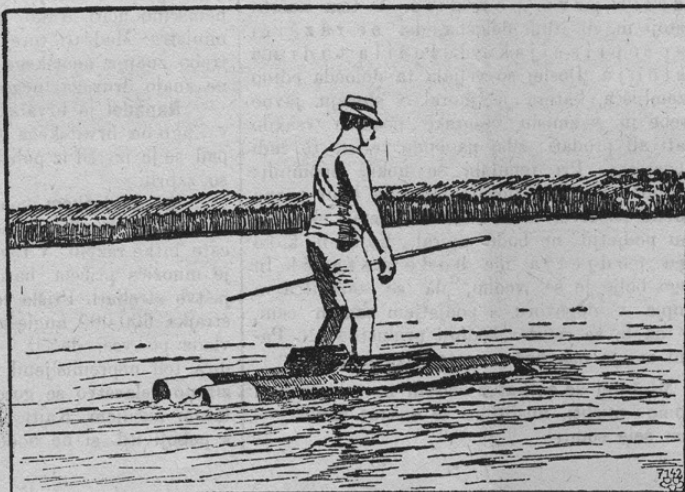
Ali tukajšnje graftarje vragovo jezi, da se zlato iz Alaske ne bo v nadalje v Seattle dovažalo, ampak direktno v „mint haus“ v St-Francisco.

„Kšeft je kšeft“, kadar se gre za sveti profit ameriških grabežev. Z vso silo so se temu sklepu upirali. Izdajali so resolucije, prirejali protestne shode. Končno so prišli do zaključka, da praznujejo kar najslajnejše 14 letnico in dajo priložnost pokazati ljudstvu „The beutifal City of Seattle“ (krasoto mesta Seattle), ki ga je edino Alaske postavila na bogato trgovsko stališče. Izvolili so si nekega „trampa“ za kralja, baje onega, ki je izmed 68 največ zlata prinesel po imenu „Edgar D' Oro“ in neko še mokro dekle „Daphne Polard“ za kraljico.

Dne 18. julija ob 2. uri popoldne priplul je omenjeni parnik, na katerem sta se vozila kralj in kraljica v spremstvu 16 bojnih ladij. Črni oblaki dima zavili so celo okolico, da je bilo kakor bi se jel vlegati mrak na zemljo, ko so grozne pošasti polagoma plule ena tik poleg druge v tukajšno luko. Zavzeli so ves prostor od ene do druge strani suhe zemlje. Pogled je bil naravnost grozen, če si se jel predstavljati, da bi (drugače mrtve) pošasti v slučaju odprle svoja pogubonosna žrela in jele bljuvati ogenj na mesto. Spremljalo jih je še 36 večjih in malih parnikov. Ko se je vsidal parobrod „Portland“ in se izkrcavala našemljena kraljevska dvojica, zabučale so iz vseh parnikov parne piščali; bilo je, kakor da bi se jel svet podirati; ljudstvo pa vse pijano divjega veselja. Čemu-le?

K nogam po vodi.

Bavarski učitelj za plavanje Jožef Keiler v Monakovem iznašel je posebne vrste vodnih čevljev, ki so zbudile mnogo presenečenja in zanimanja. S temi „čevlji“ zamore namreč po vodi hoditi, brez da bi se potopil. Čevlji so podobni okroglo 2 metra dolgim in 40 cm širokim cevni, ki so spredaj in zadaj z jermeni zvezani. Čevlji sami so iz mesinga. Seveda bo treba še mnogo izkušenj in izboljšanja, da postane ta iznajdba splošno rabljiva. Keiler sam je napravil prav lepe poizkuse na Sternburskem jezeru, kakor je to tudi na naši sliki razvidno.

Der Erfinder Joseph Keiler durchquert den Starnberger See in Wasserschuheln.

Iz „Grand Trunk Pacific“-pomola se je peljala kraljevska dvojica v spremstvu kozakov na „Grand Stand“ pripravljen prostor, kjer se je vršilo slovesno kronanje „Kralja zlata“.

Na ta dan je dospelo 86.000 tujcev v Seattle; niti na dan otvorjenja razstave ni bilo take gnječe, kakor na ta dan.

Graftarija pa tudi da je ni bilo para; nikjer ti ni bil pogled prost, celo na najvišjih strehah je bila vstopnina K 2. . .

To je najnovejša metoda tukajšnih kšeftmanov. Z velikim bobnom so res občirno maso 300.000 tujcev privabili, da so prišli v Seattle zijala prodajati; dobro vedoč, čimveč hrupa in neumnosti, temboljša kupčija.

V Ameriki imenujemo take in enake slavnosti le navadno bedarijo, ker delavstvu ne koristi ničesar; naobratno le škoduje.

Koristi le posameznim grabežem, ki pazijo na priložnost, da na veseli način delavcu denar iz žepa ropajo. 375.000 K, beri tristopetinsemdeset tisoč kron je veljala ta poulična maškarada; 300 družin bi se lahko pri vas skozi celo leto dostojno preživelo. Tukaj pa je šla ta ogromna svota le v zrak za ometalne ognje in za olepšavo mesta.

150 oseb je bilo vpsolenih skozi tri tedne za olepšavo mesta. Mesto je bilo vse zavito v belorumenne zastave, kar je pomenjalo pet zlatih dni v tednu. Kdo pa je plačal to ogromno svoto? Mar oni, ki so imeli velike dohodke od tega? Ne!! Nezavedni delavci so vso to svoto plačali. Izdali so neke vrste pozlačenih gumb v obliki srednjega „nugetsa“ brez vsake vrednosti in so jih prodajali po 1.⁰⁰ komad. Za prodajo so nastavili najlepša ter sladko vabljliva dekleta. Marsikateri je kupil vsled prijaznega nasmeha, drugi pa vsled nadležnosti.

Tako so iz vljudnosti iztisnili iz delavskih vrst nezavedne mase svoto 375.000 K.

Naj si nekoliko dovolim opisati sprevedov ki so se vršili dnevno po mestnih ulicah. Umetno dekoriranih voz je bilo 67.

Pravo mojstersko delo je bil voz, ki je predstavljal Seattle iz leta 1862 kot malo naselbino in leta 1910 metropolo nebotičnikov.

Najlepši so se izkazali med vsemi narodi Japonci. Le dekoracije štirih japonskih voz so veljale 10.000 K. Vsakega voza ne morem na drobno opisavati, kajti vsaki voz je predstavljal drugi predmet; tudi bi mi vzelo celo knjigo prostora.

Največje zanimanje med gledalci je vzbujal velikanski zmajev spreved. Kitajec je človek, ki ne izpremeni svojega običaja, pa naj biva med divjaki ali pa v civiliziranem svetu. Kitajec spremeni celo naravo, da izgleda kakor na Kitajskem.

Mehanično se je premikal spreved po 2 nd. av. 19. julija ob 9. uri zvečer pri žarečem ognju. Zmaj, ki predstavlja Kitajsko, je naravni iz Kitajske, ohranjen je še iz Alaske Jukon razstave leta 1909 in je veljal 14.000 K.

Dolg je 150 čevljev in ga nosi pri sprevedu 150 Kitajcev. Glava mu je okrašena z velikimi kamni in vso kačje truplo je v ponočnem času električno razsvetljeno. Iz njegovih oči mu

prihaja ogenj. In zmaj se pri sprevedu giblje, kakor da bi bil živ.

Tak svetlo spremlja ob straneh nebroj Kitajcev z lampijoni v rokah. Cel spreved je bil magično razsvetljen, podoben veliki goreči baklji ter vsekako vreden pogleda.

Najokusnejši spreved pa je tvorila nedosežna vrsta nedolžnih cvetic, 250 težko dekoriranih avtomobilov se je pa vsled težkih rožnih vezeh premaklo po 1 st. Av. 22. julija.

Vsi avtomobili so bili pripetji z širokimi svilenimi trakovi eden k drugemu. Cela rožna črta je bila eno miljo na razdalje in pogled na njo je bil skozniskoz romantičen.

Koliko žlahtnih cvetic je bilo uničenih pri tej neumnosti!

Najzanimivejše pa je bilo opazovati sleherni večer ob 7. uri aviatika „Evgene Ely“ in „Hugh Robinson“, ki sta izvrstno krožila v izredni višočini nad mestom in morjem. Zaključena je bila ta slavnost s pravo Sodomom in Gomoro. Le čuditi se je, da se najde med civiliziranim svetom še toliko nedostojnosti. Kaj sličnega se se godi v temnih ulicah prostitucije, kakor se je dogajalo na glavni ulci 2 nd. Av. v noči 22. julija od 11. do 2. ure čez polnoči. Mnogim ženskam so vso obleko globoko doli čez prsa potegnili, da se je pokazal cel paradiž bujnih oblik. . . Glavno vlogo so igrali seveda tisti pohotneži, ki nimajo priložnosti dati svojim strastem, odkar je zatrta prostitucija. Vmes pa se je kradlo, da je bilo veselje. Dva neznanca sta neko boljšo damo vsiljivo za prsa tipala, tretji pa ji je izmaknil diamantov za 75.000 K. Drugi slučaj se je pojavil na ravno isti ulici. Neki Burn ukral je v zlatarni za 127.000 K diamantov; do pomola št. 14 jo je srečno odnesel. A v trenutku, ko je nameraval v morje skočiti, prijel ga je tukajšnji operator pisalnih strojev Mr. Stelinger.

Par ur pozneje splazili so se v trgovino London trije maskirani možje, ti so bili pametnejše; močnega čuvaja so dobro premikastili in nemoteno odnesli v gotovini za 24.000 K.

Drugi dan je izgledalo po ulici, kakor bi jo sneg zapal. Za pest nadebelo je bilo po cellem tlaku črešnjevemu cvetju podobnega papirja, ki se je prejšnji večer nedostojna druhal obmetavala z njim.

Pa pravijo: da so to slavnost priredili, da delavci pozabijo na slabe čase?

Fino-kaj?

Torej delavcu, kadar nima nič v usta djati ali da je že na pol mrtvev, zaigrati mu je treba le na ustne orgelce, ali pokazati konjička s kurjim repom in mine ga vsa otožnost. . .

Bežite — no!

Delavec ni več tako neumen, da bi verjel takim otročarijam, so preveč resni časi za delavski obstoj.

50.000 jih je tukaj na zapadni strani Amerike, ki stalno prenočujejo pod milim nebom. Pa ne mislite, da prenočujejo zunaj vsled gorskega podnebja. Ne!

Ptice imajo svoja gnjezda, lisice svoje brloge, suženj ameriškega kapitalista pa nima, da bi kam svojo glavo položil.

„I bitt Jon, home sweet home“!

Kar se delavskih razmer tukaj tiče, pač ne morem o dobrem poročati. Delavci smo pač sužnji, tu, kakor onkraj oceana.

Znani večkratni milijonar pisalnih strojev „Smith Premier“ pričel je tukaj graditi 42 nadstropno poslopje. Izvan New-Yorka bo to najvišje poslopje na svetu. Poleg bo gradila neka milijonarska hčer stolp, ki bo enak Eifelnovemu stolpu v Parizu; visok bo 689 čevljev. V Seattle so pričeli izključno le nebotičnike graditi; tako se zdaj na primer gradi eno 25 nadstropno poslopje in sedem orjakov par nadstropij nižji. Prekrstiti nameravajo Seattle v „Western New-York“, v New-Yorku se Amerika prične, in v Seattle konča; oba mesta pa imata veliko pomorsko luko. Prvi leži ob obali Atlantic oceana in drugi ob obali Pacific oceana.

A. Werschmig.

Veselje na delu.

Ničesar lepšega in krasnejšega ni na svetu nego veselo delo. Na drugi strani ni ničesar gšega nego delo brez veselja. Saj je res, da smo

vi se po svoji naturi nekaj k lenobi nagnjeni. Ali ako hočemo kaj doseči, moramo to nagnjenje premagati. Uspeh dela, naj si bode potem telesnega ali duševnega, je mnogokrat od tega odvisen, ali izvršimo dotično delo z veseljem in prostovoljno ali prisiljeno in jezno. Delo brez veselja je že v naprej manj vredno. Žalibog da najdemo dandanes na svetu jako veliko dela brez veselja. Posledica tega je tudi, da je mnogo storjenega dela manj vrednega in netrajnega. Fabrični delavec gre jezno na delo in stori vse le zaradi tega, ker mora to storiti. In vendar bi zamogel tudi on veselje na delu imeti, ako dela v zavesti, da koristi svojim bližnjim. Ali vse male skrbi za kruh in stanovanje mu pridejo na um in mu zagrenijo vse veselje. In čimvečja je ta njegova jeza, temslabše postane tudi delo. V interesu delodajalcev bi torej bilo, da zahtevam svojih delavcev v kolikor mogoče ugodijo.

Mislilo bi se, da stoji v tem oziru stvar pri kmetškemu delavcu boljše nego pri fabričnem. To bi bilo tudi pri kmetškemu delavcu tako, ako bi pomislil, v koliko stoji boljše od fabričnega delavca že vsled svojega dela na prostem zraku. O pravi bedi na deželi se sploh ne more govoriti, ker hrane, pa čeprav le kruha in mleka, nikdar ne manjka. Tudi v mestu je manj vprašanje hrane in stanovanja, ki delavcu skrbi dela; skrbi mu dela ugoditev raznih drugih navajenih potrebščin.

Kmet na deželi ima gotovo težko delo izvršiti. Ali dokler je zdrav in krepek, izvršuje to delo rad in ima tudi dobiček od tega. Ali danes se pojavljajo tudi že na deželi neprijetni vplivi od strani nezadovoljnih mestnih delavcev. Hodejo kmetu vgovoriti, da je neumen, ako se na druge trudi. Seveda se mora tudi kmetško delo na razmerom primerno mero omejiti. Ali vedno bode veselje na delu glavna stvar za njegovo vrednost. Ravno kmetški delavec ima dotični vzroka, da se veseli, delati v prosti božji naturi. Vse škodljive vplive od strani nezadovoljnih fabričnih delavcev naj krepko zavrne, da ne izgubi najsvetejše, kar ima — veselje do dela. Kadar izgubi človek veselje do dela, potem je izgubljen in ni mnogo več vreden nego navadna žival. P. L. („Landbote“).

skrbi, prosi delavska posredovalnica deželne zveze za dobrotelje na Štajerskem (Gradec, Hofgasse 14) skupno z štajerskim oddelkom avstrijske družbe „Srebrnega križa“ vse delodajalce, da naj take službe, ki bi bile septembra meseca oddati, najkasneje do 1. septembra v pisarni omenjene zveze ustmeno ali pismeno (telefon 2207) naznanijo. V naznanilu naj se omeni vrsto dotične službe, dan vstopa in natančni naslov delodajalca. Izvrševanje tega posredovanja dela se zgodi popolnoma brezplačno.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Ljudstvo se je odločilo! Človeka prime marsikaterikrat res vroča jeza, ako opazuje naravnost brezvestno, neverjetno predrzno postopanje slovenskih klerikalcev. Ti črnuhi so izrabljali vero in cerkev in narodnost in gospodarsko moč, dokler niso res vpregli del slovenskega kmetškega ljudstva v svoj jarem. In zdaj, ko so vsled napak nerodne „narodne stranke“ pridobili vse spodnještajerske mandate, zdaj kažejo klerikalci pravo svojo naturo. Ljudstvo jim je le dvoje: igrača ali pa molzna krava! Klerikalcem je vse eno, če bi slovensko ljudstvo danes od lakote poginilo, samo da debeli trebuhu političnih farjev ne shušajajo in vpliv farovških kuharic ne poneha. Zato se jim gre in za ničesar drugega. Zdaj so ti falzifikatorji javnega mnenja potom nemške klerikalne „Pius-Korrespondenz“ pričeli zopet trositi laži o slovenskemu ljudstvu. Klerikalci obljubujejo, da bodejo zopet v deželnem zboru štajerskem z obstrukcijo nadaljevali in pravijo, da je to volja slovenskega ljudstva. Prvo je naravnost nedoseženo zločinstvo, drugo pa naravnost nedosežena laž. Ljudstvo je torej tisto, ki sili klerikalce v zločinsko obstrukcijo. Da se ta banda, ki ima vedno Boga na jeziku, tega Boga ne boji! Ljudstvo — ali so morda za ušesmi mokri politični kaplani ljudstvo? Ali ti kaj proizvajajo ali pridelujejo? Ali ne sesajo na krvi ljudstva kakor pijavke? Ljudstvo, — v farovžih ne najdeš ljudstva! V delavnicah naših obrtnikov, v tovarnah, na polju najdeš ljudstvo, — kmet, obrtnik in delavec, to je ljudstvo! In to pravo ljudstvo zahteva kruha, ne pa obstrukcije. Komu pa je koristila obstrukcija v deželnem zboru? K večjim češkim veleizdajalcem, ki so imeli z njo večjo opomoro v boju zoper nemštvo. Naše ljudstvo pa je zašlo vsled te klerikalne obstrukcije v še večjo bedo, v še večjo revščino in zato protestira zavedno ljudstvo proti obstrukciji. Na mnogo krasnih shodih se je ljudstvo jasno proti obstrukciji izjavilo. Klerikalci naj le na svoja raz lece skupaj zbornana zborovanja kažejo — tam ni imel nikdo proste besede, tam se je ljudem farško „mnenje“ sugeriralo, tam so zaljubljene tercijalke in pohlevni mežnarčki o obstrukciji sklepali. Ljudstvo samo pa je proti obstrukciji in slovenski klerikalci bodejo dosegli velikanski vihar, ako bi interese ljudstva zopet prodajali svoji grdi častihlepnosti. Videli bomo, kaj zahteva ljudstvo in klerikalci naj nikar ne mislijo, da so neomajeni gospodarji v deželi!

V zgornje-radgorskem okraju se morajo med glavnimi klerikalnimi Slovenci prav čudni zagriženi ljudje nahajati, ki pa seveda niti pošteno slovensko pisati ne znajo. Slučajno nam je prišlo sledeče pismo v roke, o katerem sicer ne vemo, na koga je bilo naslovljeno. Pismo pa je zanimivo ravno tako zaradi škandalozno slabe slovensčine, kakor tudi zaradi zagriženega, fanatičnega mišljenja. Pismo se glasi dobesedno tako-le: „Police 11.3. 1911. Nerazumljivo —! Ker sem dobil včeraj listek vaših kandidatov za našo Posojilnico, med temi sem tudi jas na prvem mestu . . . Jas odločno odvrčam vsaki

stik z liberalnim načelnivstvom. Ker sem že od leto 1893 v načelnivstvo, pa se še mi ni pritisnil na moje versko narodno čelo o pečat liberalizma, si ga tudi sedaj nedam pritisniti. Danes je sadni stik spismom ali osebno steboj. Jan. Pelcl t. č. načelnik“. — Mislimo, da temu zagriženemu pismu ni treba ničesar pristaviti. Liberalni Slovenci zdaj vsaj „slovansko vzajemnost“ klerikalnih svojih tovarišev izpovznajajo!

Vročina. Pri Konjicah zadela je kap vsled hude vročine posestnika Janeza Kotnik. Nesrečnež bil je takoj mrtev.

V pijanosti padel je tesar Jurij Pelko v Rogoški Slatini pri neki stavbi 5 m globoko. Zlomil si je križ. Smrtnonevarno ranjenega pripeljali so v celjsko bolnišnico.

Proti tatvini sadja se obrača neki odlok mariborskega mestnega urada. Kdor bode namreč v Mariboru sadje in grozdje prodajal, ta mora imeti potrđilo svojega občinskega urada, da je dotično sadje tudi njegova last. Vsako drugo sadje bode policija zaplenila, dotičnika pa sodniji oddala. Dobro bi bilo, ako bi i druga mesta take odredbe izdala.

Roko zmučkal je posestniku Antonu Godec v Št. Pavlu pri Preboldu, ko je pri mlatilnem stroju delal.

Pobegnil je v Celju voznik pive laško-žalske pivovarne Marko Verhovšek. Preje je mnogo denarja poneveril in pokradel.

Obesil se je v Cerovcu pri Šmarju 61 letni kmet Anton Vok. Gotovo se je starčku zmešalo.

S kolesom v izložbo padel je v Mariboru neki študent. Razbil je 400 K vredno šipo in se težko ranil.

Pazite na deco! Pri Konjicah je bil 5 letni otrok posestnika Vogrinca povožen. Otrok je bil takoj mrtev. To je v kratkem času že četrti taki slučaj!

Vsled pijače je umrl v Trbovljah rudar Jožef Basl.

Iz lojtre padel je v Javorniku pri Celju vžitkar Blaž Starkl. Drugo jutro so ga našli mrtvega na tleh ležati.

Telefonski drat kradla je v Starivasi Neža Ranges. Hotela si je na ta način nekaj denarja prislužiti, pa bo zdaj kašo pihala.

Pod vlak vrgla se je v Ormožu dekla Frančiška Vočanec. Mašina ji je glavo zmučkala. Pravi vzrok samomara ni znan. Ali govori se mnogo prav čudnega. . .

Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje krčmarja Rupa v Slov. Gradcu. Škoda je velika. Pravijo, da je padla iz mašine iskrica in je gospodarsko poslopje zažgala.

Prehuda pobožnost. V Trbovljah imajo vse mogoče ljudi, tudi device in celo Marijine device s plavim škapulirjem. Med najpobožnejšimi je bila vedno Karlina Operkal. Ali čudom čuda, — vsa pobožnost jo ni obvarila greha. Kar nakrat pričela je namreč ta devica debela in vedno debelejša postajati. Naposled je romala na sveto goro, da bi našla zdravja od te grešne debelosti. In res, — molila je in molila, — nakrat pa ji je postalo slabo, vedno slabše, šla je v grmovje in — porodila mrtvega otroka. . . Oj ti pobožnost, oj ti plavi škapulir in deviški venček ti!

Z nožem sunil je pri tepežu v Podčetrku Anton Motoh tovariša Jakoba Pirca in ga smrtnonevarno ranil.

Požar. V Braslovčah je pogorelo gospodarsko poslopje Antona Keršic. Ogenj se je razširil tudi v bližnji gozd in je posestniku Hriberšku 100 m lesa uničil. Ko so ljudje gasili, so se nakrat spomnili, da sta v goreči hiši dva Keršičeva otroka. Dva pogumna moža sta otroka pred gotovo smrtjo rešila. Škode je za 6000 K. Ogenj je nastal na ta način, da je kmetica peč prehudo zakurila.

Neumna igrača. V celjski okolici so se fantje Dolenc, Vrečar in Rozman z revolverjem igrali. Revolver se je sprožil in kroglja je za-

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Novice.

Kolera še vedno ne daje miru. Posebno hudo divja na Turškem in tudi nekateri ogrski kraji so baje že okuženi. Nadalje je Italija okužena in se je zlasti v Benetkah pojavilo že več slučajev smrtonosne te bolezni. Italijanske oblasti so v tem oziru jako brezvestne in jim je edina skrbi, da bolezen zatajijo, ker na ta način ne odvrtačajo tujev. Ali na ta način je bolezen tudi že v Avstrijo prišla. Tako se je v Trstu že cela vrsta slučajev kolere pojavila; več oseb je tudi že na tej bolezni umrlo in le z najstrožjo kontrolo zdravnikov je mogoče razširjenje bolezni omejiti. Strogo paziti se mora pa tudi v naših krajih, zlasti zdaj v času sadja in grozdja. Na Dunaju se je pojavil slučaj kolere, ki je brzokone posledica tega, da je dotična oseba iz Italije ali Trsta došlo sadje jedla. Pazite zlasti na deco, da je pri sadju zmerna in ne pije vode na sadje ali na kumare. Čednost in zmernost!

Posredovanje dela za rezerviste. Piše se nam: Da se septembra meseca na odpust došlim rezervistom kmetijsko ali obrtniško službo pre-

Družine na deželi

vporabljajo zelo rade praktične

MAGGI jeve

kocke à 5 h

samo z vrelo vodo polito dajo takoj izvrstno tečno govejo juho.

891

Druge kocke niso MAGGI'jeve.

Prave samo z imenom **MAGGI** in varstveno znamko z križcem.